

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4082/2019
23.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Зоране Делибашић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Петар Јовчић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3283/2019 од 11.07.2019. године, на седници одржаној 23.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3283/2019 од 11.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању П 251/19 од 15.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор месне ненадлежности тог суда, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете по основу повреде права личности, утврђене правноснажном пресудом Вишег суда у Врању П 1230/16 од 02.04.2018. године, исплати износ од 80.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.04.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 6.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3283/2019 од 11.07.2019. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу другом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неке од одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према чињеничном стању, правноснажном пресудом на основу признања Вишег суда у Врању П 1230/16 од 02.04.2018. године, утврђено је да је Закључком Владе Републике Србије 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су обезбеђена новчана средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље, повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта ратног војног резерviste, овде тужиоца учесника рата 1999. године. Тужилац тужбом у овој правној ствари тражи накнаду нематеријалне штете по основу учињене дискриминације. Тужена је истакла приговор застарелости потраживања.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да тужбени захтев тужиоца за исплату накнаде нематеријалне штете у висини траженог износа није основан јер је наступила застарелост потраживања, у смислу члана 376. Закона о облигационим односима.

Према закључку Врховног касационог суда од 14.11.2017. године, тужба за утврђење постојања дискриминације не застарева, потраживање ради накнаде штете (материјалне и нематеријалне) застарева у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, а рок застарелости захтева за накнаду штете по основу дискриминације, почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године.

Одредбом члана 376. став 1. ЗОО, прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала (став 2.).

Сагласно изнетом, како потраживање ради накнаде штете застарева у роковима из члана 376. ЗОО, то је по оцени Врховног касационог суда правилна одлука нижестепених судови којом су одбили тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете од 80.000,00 динара. Наиме, правилно су судови оценили истакнути приговор застарелости, односно да је протекао објективни рок од 5 година од дана када је по Закључку Владе РС од 17.01.2008. године ратним војним резервистима Топличког округа признато право на новчану накнаду у смислу члана 5. Закључка, те да је тужилац тужбу за нематеријалну

штету поднео 07.03.2019. године, након што је протекао застарни рок прописан чланом 376. став 2. ЗОО.

Неосновани су наводи ревизије којима се истиче да се почетак рока за подношење захтева за отклањање последица дискриминације има рачунати од дана утврђења да је дискриминација извршена. Наиме, нижестепени судови су правилно утврдили да је ранијом одлуком Вишег суда у Врању утврђено постојање дискриминације извршене Споразумом од 11.01.2008. године и Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, насталим пре ступања на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09 - ступио на снагу 07.04.2009. године), што је правилно цењено на основу члана 21. Устава Републике Србије и члана 14. Европске Конвенције о људским правима, те се сходно наведеном не могу рачунати рокови од дана утврђења да је дискриминација извршена, већ потраживање ради накнаде штете застарела у роковима из члана 376. Закона о облигационим односима, док рок застарелости захтева за накнаду штете по основу дискриминације, почиње да тече од момента доношења Закључка Владе РС од 17.01.2008. године. Такође, из наведеног, супротно ревизијским наводима, не постоји неуједначена судска пракса по овом питању, већ је одлукама Врховног касационог суда достављеним уз ревизију одлучено у складу са цитираним закључком ВКС.

На основу изнетог, применом члана 414 став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић